

Byla C-356/24**Prašymas priimti prejudicinį sprendimą****Gavimo data:**

2024 m. gegužės 16 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Landesverwaltungsgericht Kärnten (Austrija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2024 m. gegužės 16 d.

Pareiškėjas:

A. B.

Atsakovė:

Kärntner Landesregierung

<...>

Nr. KLVwG-2548/10/2023

NUTARTIS

Landesverwaltungsgericht Kärnten (Karintijos žemės administracinis teismas, Austrija), <...> išnaginėjęs A. B., <...> Klagenfurtas prie Verto ežero, skundą dėl 2023 m. rugsėjo 20 d. *Kärntner Landesregierung* (Karintijos žemės vyriausybė, Austrija) sprendimo <...> atmesti jo 2022 m. lapkričio 14 d. prašymą įskaityti lygiavertės veiklos laikotarpius, pagal SESV 267 straipsnį teikia Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

1.

Ar Sąjungos teisė, visų pirma SESV 45 straipsnis ir Reglamento Nr. 492/2011 7 straipsnio 1 dalis, turi būti aiškinama taip, kad su ja yra nesuderinama nacionalinės teisės norma, pagal kurią, nustatant perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datą, kitose Sąjungos valstybėse narėse išdirbti atitinkamos tarnybos laikotarpiai nebeįskaitomi, kai esama tarnautojo pozicija pagal darbo užmokesčio lentelę buvo pasiekta dėl darbdavio diskrecinio sprendimo (paaukštinti), o ne dėl

perkėlimo į aukštesnę pakopą dėl iš tarnauto laiko, ir šioje nacionalinės teisės normoje nustatyta, kad nauja perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data turi būti nustatoma tik tuomet, kai esamą poziciją pagal darbo užmokesčio lentelę nustatoma atsižvelgiant į perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datą?

2.

Ar Sąjungos teisė, visų pirma Direktyvos 2000/78 1, 2 ir 6 straipsniai, siejami su Chartijos 21 straipsniu, turi būti aiškinama taip, kad su ja yra nesuderinama nacionalinės teisės norma, pagal kurią, nustatant perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datą, kitose Sąjungos valstybėse narėse išdirbti atitinkamos tarnybos laikotarpiai nebeįskaitomi, kai esama tarnautojo pozicija pagal darbo užmokesčio lentelę buvo pasiekta dėl darbdavio diskrecinio sprendimo (paaukštinti), o ne dėl perkėlimo į aukštesnę pakopą dėl iš tarnauto laiko, ir šioje nacionalinės teisės normoje nustatyta, kad nauja perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data turi būti nustatoma tik tuomet, kai esamą poziciją pagal darbo užmokesčio lentelę nustatoma atsižvelgiant į perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datą, o pagal atitinkamas darbdavio taisykles toks paaukštinimas iš esmės galimas tik po 19 ir 25 metų (šie metai turi būti skaičiuojami nuo perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datos), todėl tai susiję su vyresnio amžiaus tarnautojais?

3.

Ar pagal SESV 45 straipsnyje ir Chartijos 20 straipsnyje įtvirtintus laisvo darbuotojų judėjimo principus ir yra draudžiama nacionalinės teisės norma, pagal kurią, nustatant perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datą, įskaitomi visi lygiavertės profesinės veiklos laikotarpiai, jei ta profesinė veikla buvo vykdyta ne Austrijoje (EEE arba Sąjungos valstybėje narėje, valstybėje, kurios piliečiai turi tokias pačias kaip Austrijos piliečiai teises užsiimti tam tikra profesija, arba Sąjungos institucijoje ar kitoje tarptautinėje organizacijoje, kurios narė yra Austrija), bet neturi būti įskaitoma lygiavertė profesinė veikla, vykdyta privačiame sektoriuje nacionalinėje teritorijoje?

A. Pagrindinės bylos dalykas ir faktinės aplinkybės

Pareiškėjas, Austrijos pilietis, gimęs 1968-xx-xx, 2005 m. spalio 3 d. pradėjo darbą kaip sutartininkas (Karintijos žemės) vietos valdžios institucijos „Specializuotoje techninėje tarnyboje“, kelių tiesimo ir tiltų statybos sektoriuje (tai yra darbo santykius su žeme reglamentuoja privatinė teisė). Nustatyta, kad perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data yra 2001 m. rugsėjo 8 d.

Prieš pradėdamas darbą Karintijos žemės institucijoje pareiškėjas nuo 1987 m. spalio 1 d. iki 2003 m. balandžio 4 d. imtinai dirbo pas privačius darbdavius Austrijoje ir kitose Sąjungos valstybėse narėse (Vokietijoje, Lenkijoje, Vengrijoje ir Kroatijoje). Nuo 2003 m. spalio 13 d. iki 2005 m. spalio 2 d. jis dirbo Karintijos žemės institucijoje remdamasis iš darbo sutarties kylančių teisių ir pareigų aprašu.

Prasidedant darbo santykiams su Karintijos žeme, t. y. 2005 m. spalio 3 d., nustatant pareiškėjo perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datą (pagal 1994 m. *Kärntner Landesvertragsbedienstetengesetz* (Karintijos žemės įstatymas dėl pagal darbo sutartį dirbančių darbuotojų, K-LVVG 1994) 41 straipsnį) buvo įskaityti laikotarpiai nuo momento, kai jam sukako 18 metų, iki darbo santykių pradžios, iš viso – 4 metai, 0 mėnesių ir 25 dienos. Įskaityti buvo karo tarnybos ar buvimo karo tarnybos rezerve, taip pat darbo Karintijos žemės institucijose remiantis iš darbo sutarties kylančių teisių ir pareigų aprašu laikotarpiai ir papildomas vienu metų ir šešių mėnesių laikotarpis. Pagal teisės aktus šį maksimalų vienu metų ir šešių mėnesių laikotarpį numatyta įskaityti, jei darbo privačiajame sektoriuje laikotarpiai neturi ypatingos reikšmės darbui Karintijos žemės institucijose ir jų įskaitymas nepateisinamas viešuoju interesu. Taigi ši nuostata buvo pritaikyta, o nustatant perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datą buvo įskaitytas vienu metų ir šešių mėnesių laikotarpis.

2010 m. sausio 1 d. pareiškėjui buvo suteiktas valstybės tarnautojo statusas (tai yra tarnybos santykius su žeme reglamentuoja viešoji teisė) ir jis buvo perkeltas į pareigybę, priklausančią B darbo užmokesčio grupei, III tarnybos kategorijai, 7 darbo užmokesčio pakopai, sektoriuje „kelių priežiūros specialistas“ („Straßenmeister“). Nuo to momento pareiškėjo pozicija pagal darbo užmokesčio lentelę buvo nustatoma remiantis *Kärntner Dienstrechtsgesetz 1994* (1994 m. Karintijos žemės įstatymas dėl valstybės tarnautojų, toliau – K-DRG). Pagal K-DRG 143 straipsnį perkėlimą į aukštesnę pakopą lemia atskaitos data, ji nustatoma pagal K-DRG 145 straipsnį.

Perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data, kuri jau buvo nustatyta prasidedant darbo santykiams su Karintijos žeme (2001 m. rugsėjo 8 d.), buvo taikoma ir tarnybos santykiams pagal viešąją teisę.

Buvo preziumuojama, kad į kitą darbo užmokesčio pakopą pareiškėjas bus perkeltas 2011 m. liepos 1 d., atitinkamai per kitus kelerius metus į aukštesnę pakopą jis buvo perkeltas kelis kartus.

2016 m. sausio 1 d. pareiškėjas paaukštinant buvo perkeltas į kitą aukštesnę tarnybos kategoriją (B/V/02), o 2022 m. sausio 1 d. – į dar aukštesnę VI tarnybos kategoriją (konkrečiai – B/VI/01) sektoriuje „kelių priežiūros specialistas“.

Pagal galiojančią nacionalinę teisę (K-DRG 145 straipsnio 11 dalis), nustatant perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datą, turi būti įskaitomi visi užsienyje išdirbti laikotarpiai, kuriais buvo vykdoma veikla, kuri pradedant tarnybą laikyta lygiaverte.

2022 m. lapkričio 14 d. pareiškėjas pateikė prašymą įskaityti nacionalinėje teritorijoje ir kitose Sąjungos valstybėse narėse išdirbtus lygiavertės veiklos laikotarpius ir sumokėti dėl įskaitymo atsirandantį atlyginimo skirtumą.

2023 m. rugsėjo 20 d. *Kärntner Landesregierung* (toliau – atsakovė) sprendimu šis prašymas buvo atmestas remiantis *Landesgesetzblatt (LGBL.*, žemės oficialusis

leidinys) Nr. 82/2011 paskelbtos redakcijos įstatymo VI straipsnio 7 dalimi. Sprendimas atmesti prašymą buvo motyvuojamas tuo, kad pareiškėjas VI tarnybos kategorijai nuo 2022 m. sausio 1 d. buvo priskirtas „diskreciniu sprendimu dėl paaukštinimo“ (o ne perkėlus į aukštesnę pakopą dėl ištarnauto laiko). Tai reiškia, kad poziciją pagal darbo užmokesčio lentelę lemia jau ne perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data, nes teisėtam institucijos diskreciniam sprendimui dėl tarnautojo paaukštinimo taikoma 1994 m. K-DRG 181 straipsnio nuostata dėl perkėlimo į aukštesnę pakopą, nukrypstanti nuo K-DRG 143 straipsnio, taigi jau ne perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data.

Remiantis VI straipsnio 7 dalies pirmu sakiniu nauja perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data gali būti nustatoma tik tuomet, kai „esamą poziciją pagal darbo užmokesčio lentelę lemia perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data“. Ši pereinamojo laikotarpio nuostata įsigaliojo 2012 m. sausio 1 d. O 2019 m. gruodžio 21 d. įsigaliojusio K-DRG 305b straipsnio 2 dalyje įtvirtinta (iš esmės tapati) šiuo metu galiojanti nuostata.

Pareiškėjas dėl šio sprendimo padavė skundą *Landesverwaltungsgericht Kärnten* (Karintijos žemės administracinis teismas, Austrija). Jis prašo apskaičiuojant perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datą atsižvelgti į atitinkamos tarnybos laikotarpius, išdirbtus nacionalinėje teritorijoje ir kitose Sąjungos valstybėse narėse nuo 1987 m. spalio 1 d. iki 2003 m. balandžio 4 d., ir kaip perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datą nustatyti 1988 m. liepos 5 d.

2023 m. gruodžio 5 d. atsakovė dėl šio skundo kreipėsi į *Landesverwaltungsgericht Kärnten*, kad šis priimtų sprendimą, ir papildomai nurodė, jog 1994 m. K-DRG 145 straipsnio 11 ir 12 dalių atitiktis Konstitucijai buvo patvirtinta 2023 m. spalio 4 d. *Verfassungsgerichtshof* (Konstitucinis Teismas, Austrija) sprendimu byloje Nr. G192/2023.

B. Nacionalinės teisės nuostatos

Kärntner Dienstrechtsgesetz 1994 (1994 m. Karintijos žemės įstatymas dėl valstybės tarnautojų) – 1994 m. K-DRG, *LGBl.* Nr. 71/1994, paskutinį kartą iš dalies pakeistas: *LGBl.* Nr. 60/2019:

143 straipsnis

Perkėlimas į aukštesnę pakopą

1. *Perkėlimą į aukštesnę pakopą lemia atskaitos data. Jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip, perkeliant į III tarnybos kategorijos antrą darbo užmokesčio pakopą būtinas penkerių metų laikotarpis, o perkeliant į kitas pakopas – dvejų metų laikotarpis.*

2. *Pasibaigus dvejų arba penkerių metų laikotarpiui (perkėlimo į aukštesnę pakopą terminas) į aukštesnę pakopą perkeliama sausio 1 d. arba liepos 1 d., jei*

iki tos dienos perkėlimas į aukštesnę pakopą nebuvo atidėtas arba sustabdytas. Dvejų arba penkerių metų laikotarpis laikomas pasibaigusiu per perkėlimo į aukštesnę pakopą terminą ir tuomet, kai jis baigiasi iki kovo 31 d. arba rugsėjo 30 d. po perkėlimo į aukštesnę pakopą termino.

<...>

Kärntner Dienstrechtsgesetz 1994 (1994 m. Karintijos žemės įstatymas dėl valstybės tarnautojų) – 1994 m. K-DRG, LGBL. Nr. 71/1994, paskutinį kartą iš dalies pakeistas: LGBL. Nr. 81/2021:

145 straipsnis

Perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data

1. Perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data nustatoma, laikantis 4–8 dalyse nustatytų apribojimų, prie įdarbinimo dienos pridėdant toliau nurodytus laikotarpius po birželio 30 d. tų metų, kuriais po priėmimo į pirmąją mokymosi mokykloje pakopą buvo ar būtų buvę prasimokyta devynerius metus. Šie laikotarpiai yra:

- 1) visi 2 dalyje nurodyti laikotarpiai,*
- 2) kiti laikotarpiai,*
  - a) kurie atitinka 3 dalies reikalavimus – atsižvelgiama į visus laikotarpius,*
  - b) kurie neatitinka 3 dalies reikalavimų:*
    - aa) atsižvelgiama į visus laikotarpius, jeigu tų laikotarpių trukmė neviršija trejų metų, ir*
    - bb) atsižvelgiama į pusę šių laikotarpių trukmės, kiek tai susiję su laikotarpiais, buvusiais per papildomus trejus metus.*

<...>

11. Įskaitomi visi 2 dalyje ir 1 dalies 2 punkte nurodyti laikotarpiai, kuriais buvo vykdoma profesinė veikla, lygiavertė pradedant tarnybą vykdytai veiklai ir suteikianti lygiavertę profesinę patirtį, kai šie laikotarpiai buvo išdirbti ne Austrijoje, o:

- 1) Europos ekonominės erdvės susitarimo susitariančiojoje šalyje arba Europos Sąjungos valstybėje narėje arba*
- 2) valstybėje, kurios piliečiai turi tokias pačias kaip Austrijos piliečiai teises užsiimti tam tikra profesija, arba*

3) Europos Sąjungos institucijoje ar kitoje tarptautinėje organizacijoje, kurios narė yra Austrija.

<...>

Kärntner Dienstrechtsgesetz 1994 (1994 m. Karintijos žemės įstatymas dėl valstybės tarnautojų) – 1994 m. K-DRG, *LGBL*. Nr. 71/1994, paskutinį kartą iš dalies pakeistas: *LGBL*. Nr. 60/2019:

181 straipsnis

Paaukštinimas

1. Paaukštinimas yra bendrosios administracijos valstybės tarnautojo priskyrimas kitai aukštesnei tarnybos kategorijai jo darbo užmokesčio grupėje.

<...>

4. Po paaukštinimo valstybės tarnautojas perkeliamas į aukštesnę pakopą tuo momentu, kuriuo jis pagal 3 dalį pagal ankstesnę tarnybos kategoriją būtų atitikęs sąlygą, būtiną perkelti į kitą aukštesnę naujos tarnybos kategorijos darbo užmokesčio pakopą, bet ne vėliau kaip po dvejų metų. Įskaitomi ne daugiau kaip ketveri metai laikotarpio, išdirbto pagal tam tikros tarnybos kategorijos aukščiausią darbo užmokesčio pakopą. Nukrypstant nuo pirmesnės nuostatos, tais atvejais, kai paaukštinimui perkeliant į aukštesnę tarnybos kategoriją būtina išdirbti dvejus metus pagal žemiausios tarnybos kategorijos aukščiausią darbo užmokesčio pakopą, ne daugiau kaip ketveri metai laikotarpio, išdirbto pagal šios tarnybos kategorijos aukščiausią darbo užmokesčio pakopą, įskaitomi tiek, kiek jie viršija laikotarpį, kurį būtina išdirbti pagal šią darbo užmokesčio pakopą. Analogiškai taikomi 143 ir 144 straipsniai.

<...>

Kärntner Dienstrechtsgesetz 1994 (1994 m. Karintijos žemės įstatymas dėl valstybės tarnautojų) – 1994 m. K-DRG, *LGBL*. Nr. 71/1994, paskutinį kartą iš dalies pakeistas: *LGBL*. Nr. 81/2021:

<...>

305b straipsnis

Atskirų nuostatų taikymo sritis

<...>

2. Nauja perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data ir iš to kylanti pozicija pagal darbo užmokesčio lentelę, remiantis *LGBL*. Nr. 60/2019 redakcijos įstatymo 143 ir 145 straipsniais, turi būti nustatomos *ex officio*, neatidedant, jei nėra

būtinybės, ir tik tais atvejais, kai esamą poziciją pagal darbo užmokesčio lentelę nulemia perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data. <...>

<...>

4. *Asmenims, kuriems nauja perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data pagal 2 dalį neturi būti nustatoma,*

- 1) *toliau taikomi 2003 m. gruodžio 31 d. galiojusios šio įstatymo redakcijos 143 ir 145 straipsniai, o jei jų perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data buvo nustatyta pagal 1995 m. rugsėjo 30 d. galiojusios šio įstatymo redakcijos 145 straipsnį, – 1995 m. rugsėjo 30 d. galiojusios šio įstatymo redakcijos atitinkami straipsniai,*

<...>

Kärntner Dienstrechtsgesetz (Karintijos žemės įstatymas dėl valstybės tarnautojų) 20-oji pataisa; *Kärntner Landesvertragsbedienstetengesetz* (Karintijos žemės įstatymas dėl pagal darbo sutartį dirbančių darbuotojų) 17-oji pataisa; *Kärntner Gemeindebedienstetengesetz* (Karintijos žemės įstatymas dėl savivaldybių tarnautojų); *Kärntner Stadtbeamtenengesetz 1993* (1993 m. Karintijos žemės įstatymas dėl miestų valstybės tarnautojų); *Kärntner Gemeindevertragsbedienstetengesetz* (Karintijos žemės įstatymas dėl savivaldybėse pagal darbo sutartį dirbančių darbuotojų); atitinkamai iš dalies pakeisti: *LGBl. Nr. 82/2011*

VI straipsnio 7 dalis

1. *Įsigalioja:*

<...>

7. *Nauja perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data ir iš to kylanti pozicija pagal darbo užmokesčio lentelę arba darbo užmokesčio teisės aktus, remiantis I straipsnio redakcijos K-DRG 1994 143 ir 145 straipsniais arba II straipsnio redakcijos K-LVVG 1994 41 ir 42 straipsniais, turi būti nustatoma tik asmens prašymu ir tik tais atvejais, kai esamą poziciją pagal darbo užmokesčio lentelę nulemia perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data. <...>*

Richtlinien für die Vorrückung, Zeitvorrückung und Beförderung der Beamten des Landes Kärnten (Karintijos žemės valstybės tarnautojų perkėlimo į aukštesnę pakopą, perkėlimo į aukštesnę pakopą dėl iš tarnauto laiko ir paaukštinimo taisyklės), patvirtintos 1998 m. spalio 20 d. *Kärntner Landesregierung* sprendimu Nr. LAD-PW-22/1-98

<...>

PAAUKŠTINIMAS

Diskreciją paaukštinti žemės valstybės tarnautojus turi žemės vyriausybė.

Gali būti paaukštinti tik tie valstybės tarnautojai, kurie atitinka toliau nurodytas sąlygas ir kurių tarnybiniai pasiekimai ir gebėjimai, taip pat elgesys tarnybos ir ne tarnybos metu pateisina paaukštinimą; paaukštinant tarnautoją turi būti atsižvelgiama į atitinkamą pareigybių sąrašą ir jų sisteminimo planą.

a) *Laiko sąlygos:*

<i>Darbo grupė</i>	<i>V tarnybos kategorija</i>	<i>VI tarnybos kategorija</i>	<i>VII tarnybos kategorija</i>	<i>VIII tarnybos kategorija</i>
<i>A</i>	<i>9 metai</i>	<i>13 metų</i>	<i>19 metų</i>	<i>30 metų</i>
<i>B</i>	<i>19 metų</i>	<i>25 metai</i>	<i>31 metai</i>	
<i>C</i>	<i>29 metai</i>			

Šie metai turi būti skaičiuojami nuo perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datos.

<...>

C. Sąjungos teisės nuostatos**Reglamento Nr. 492/2011 7 straipsnio 1 dalis**

„Darbuotojui, jei jis yra valstybės narės pilietis, negali būti sudarytos skirtingos įdarbinimo ir darbo sąlygos, nei tos valstybės narės, kurioje jis dirba, piliečiams dėl jo pilietybės, ypač nustatant darbo užmokestį ir atleidžiant iš darbo, o jam tampant bedarbiu – jį gražinant arba vėl priimant į darbą.“

Direktyvos 2000/78 1 straipsnis

„Šios direktyvos tikslas – nustatyti kovos su diskriminacija dėl religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos užimtumo ir profesinėje srityje bendrus pagrindus siekiant valstybėse narėse įgyvendinti vienodo požiūrio principą.“

Direktyvos 2000/78 2 straipsnis

„1. Šioje direktyvoje „vienodo požiūrio principas“ reiškia, kad dėl kurios nors iš 1 straipsnyje nurodytų priežasčių nėra jokios tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje:

a) tiesioginė diskriminacija yra akivaizdi tada, kai dėl bet kurios iš 1 straipsnyje nurodytų priežasčių su vienu asmeniu elgiamasi mažiau

- palankiai nei panašioje situacijoje yra, buvo ar galėjo būti elgiamasi su kitu asmeniu;
- b) netiesioginė diskriminacija yra akivaizdi tada, kai dėl akivaizdžiai neutralių sąlygų, kriterijų ar taikomos praktikos tam tikrą religiją ar įsitikinimus išpažįstantys, tam tikrą negalią turintys, tam tikro amžiaus ar tam tikros seksualinės orientacijos asmenys gali patekti tam tikru atžvilgiu į prastesnę padėtį nei kiti asmenys, nebent:
- i) tas sąlygas, kriterijus ar taikomą praktiką objektyviai pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama atitinkamomis ir būtinomis priemonėmis <...>.“

Direktyvos 2000/78 6 straipsnis

„1. Nepaisydamos 2 straipsnio 2 dalies, valstybės narės gali numatyti, kad skirtingas požiūris dėl amžiaus nėra diskriminacija, jei pagal nacionalinę teisę jį objektyviai ir tinkamai pateisina teisėtas tikslas, įskaitant teisėtos užimtumo politikos, darbo rinkos ir profesinio mokymo tikslus, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis.

<...>

2. Nepaisydamos 2 straipsnio 2 dalies, valstybės narės gali numatyti, kad amžiaus, kurio sulaukus suteikiama arba įgyjama teisė gauti senatvės ar pensiją dėl negalios, nustatymas pagal profesinės socialinės apsaugos sistemas, įskaitant pagal šias sistemas nustatomą skirtingą darbuotojų amžių arba sudaromas darbuotojų grupes arba nustatomas darbuotojų kategorijas, ir pagal tokias sistemas aktuariams apskaičiavimams taikomi su amžiumi susiję kriterijai nelaikomi diskriminacija dėl amžiaus, jei dėl to nepradedama diskriminuoti dėl lyties.“

Nacionalinė jurisprudencija dėl pirmojo ir antrojo prejudicinių klausimų

Remiantis *Verwaltungsgerichtshof* (Aukščiausiasis administracinis teismas, Austrija, toliau – *VwGH*) jurisprudencija, priėmus diskrecinį sprendimą dėl valstybės tarnautojo paaukštinimo, jo pozicija pagal darbo užmokesčio lentelę priklauso jau ne nuo perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datos, o nuo institucijos, kurioje tarnautojas dirba, laisvo naudojimosi diskrecija. Tai, kad naudojantis diskrecija perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data, kaip svarbus veiksnys priimant sprendimą dėl priskyrimo tam tikrai kategorijai, galėtų atlikti tam tikrą vaidmenį, niekaip nepakeičia šios išvados tuo atveju, kai paaukštinama pasinaudojant diskrecija. Be to, iš darbuotojų teisės laisvai judėti pagal SESV 45 straipsnį ir nediskriminavimo principo pagal Direktyvos 2000/78 1 ir 2 straipsnius, taip pat iš Reglamento (EEB) Nr. 1612/68 7 straipsnio negalima kildinti reikalavimo, kad institucijos, kurioje tarnautojas dirba, diskrecijai priklausančios sprendimai dėl paskyrimo turėtų būti laikomi priimtais ir

sukeliančiais pasekmių kitu (valstybės tarnautojui optimaliu) momentu (2021 m. balandžio 13 d. *VwGH* sprendimas byloje Nr. Ro 2020/12/0001).

VwGH taip pat pažymėjo, kad sprendimas dėl paaukštinimo priklauso institucijos, kurioje tarnautojas dirba, diskrecijai, kurios iš esmės negalima patikrinti, o ta institucija nėra saistoma „paaukštinimo taisyklių“, kurios pagal savo esmę tėra paaukštinimo praktikos orientacinės gairės (2017 m. vasario 21 d. *VwGH* sprendimas byloje Nr. Ro 2016/12/0019).

Nacionalinė jurisprudencija dėl trečiojo prejudicinio klausimo

Kilus abejonų, ar *Kärntner Landesvertragsbedienstetengesetz 1994* nuostata (K-LVVG 1994 41 straipsnio 2 dalis), beveik tapati K-DRG 145 straipsnio 11 daliai, yra objektyviai pateisinama, *Oberster Gerichtshof in Arbeits- und Sozialrechtsachen* (Aukščiausiasis darbo ir socialinių bylų teismas, toliau – OGH) savo nagrinėjamoje byloje 2023 m. kovo 29 d. nutartimi (Nr. 8 ObA 82/22z) pateikė *Verfassungsgerichtshof* prašymą panaikinti K-LVVG 41 straipsnio nuostatą iš dalies arba visą. Prašymas buvo motyvuojamas tuo, kad kyla abejonų, ar skirtingas požiūris į nacionalinėje teritorijoje ir užsienyje išdirbtus laikotarpius yra objektyvus, kaip to reikalaujama pagal konstitucinę teisę. Be to, atsižvelgiant į jurisprudenciją dėl teisės laisvai judėti ir Sąjungos teisę kilo abejonų dėl išdirbtų laikotarpių siejamojo veiksnio „ne Austrijoje“ ir atitinkamai dėl šios palankios teisės normos netaikymo Austrijoje išdirbtiems laikotarpiams, nes šis veiksnys buvo nustatytas nacionalinį įstatymą „pritaikant“ prie Sąjungos teisės reikalavimų. Taip pat buvo nurodyta, kad į nacionalinę teisę perkeltant Sąjungos teisės aktus taikytinas ir objektyvumo principas, kylantis iš Chartijos 20 straipsnyje įtvirtinto lygybės principo.

VfGH savo 2023 m. spalio 4 d. sprendime (Nr. G 192/2023) nurodė, jog jam nekyla abejonų, kad dėl tokio skirtingo požiūrio galėtų būti nesilaikoma lygybės reikalavimų pagal B-VG (*Bundes-Verfassungsgesetz*, Federalinis konstitucinis įstatymas) 7 straipsnyje ir *StGG* (*Staatsgrundgesetz über die allgemeinen Rechte der Staatsbürger*, Valstybės pagrindinis įstatymas dėl piliečių bendrųjų teisių) 2 straipsnyje įtvirtintą lygybės principą. Dėl Chartijos 20 straipsnio *VfGH* pažymėjo, kad K-LVVG 1994 41 straipsnio 12 dalis buvo priimta pasinaudojus nacionalinio teisės aktų leidėjo kompetencija, todėl šias nuostatas teismas turi vertinti pats, atsižvelgdamas į lygybės principą pagal *StGG* 2 straipsnį ar B-VG 7 straipsnį. OGH prašymai buvo atmesti.

D. Priežastys, dėl kurių kyla abejonų dėl nacionalinės teisės nuostatų

Landesverwaltungsgericht Kärnten yra teismas, kaip tai suprantama pagal SESV 267 straipsnį. *Landesverwaltungsgericht* sprendimas priklauso nuo atsakymų į šiame prašyme priimti prejudicinį sprendimą teikiamus, toliau išsamiau paaikšintus klausimus dėl Sąjungos teisės aiškinimo. Tinkamas Sąjungos teisės

taikymas taip pat nėra toks akivaizdus, kad negalėtų kilti pagrįsta abejonė, todėl teikiamas šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą.

Dėl pirmojo ir antrojo prejudicinių klausimų (LGBL Nr. 82/2011 paskelbtos redakcijos įstatymo VI straipsnio 7 dalis (K-DRG 1994 305b straipsnis))

Teisingumo Teismas yra nurodęs, kad į esamus tarnybos santykius visuomet turi būti įskaitomi visi išdirbti lygiavertės veiklos laikotarpiai, jei toks atsižvelgimas į išdirbtus laikotarpius yra numatytas (sprendimas byloje C-703/17, EU:C:2019:850).

Šiuo atveju atsižvelgti į užsienyje išdirbtus lygiavertės veiklos laikotarpius numatyta įstatyme (K-DRG 1994 145 straipsnio 11 dalis). Todėl nustatant perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datą turi būti įskaitomi užsienyje išdirbti lygiavertės veiklos laikotarpiai.

Vis dėlto K-DRG 1994 305b straipsnio 2 dalyje (ir LGBL Nr. 82/2011 paskelbtos redakcijos įstatymo VI straipsnio 7 dalyje) nustatyta, kad nauja perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data ir iš to kylanti pozicija pagal darbo užmokesčio lentelę, remiantis LGBL Nr. 60/2019 paskelbtos šio įstatymo redakcijos 143 ir 145 straipsniais, turi būti nustatomos *ex officio*, neatidedant, jei nėra būtinybės, ir tik tais atvejais, kai esamą poziciją pagal darbo užmokesčio lentelę nulemia perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data.

K-DRG 1994 305b straipsnio 4 dalies 1 punkte nustatyta, kad asmenims, kuriems nauja perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data pagal 2 dalį neturi būti nustatoma, toliau taikomi 2003 m. gruodžio 31 d. galiojusios šio įstatymo redakcijos 143 ir 145 straipsniai.

Taigi iš K-DRG 1994 305b straipsnio 2 dalies (ir LGBL Nr. 82/2011 paskelbtos redakcijos įstatymo VI straipsnio 7 dalies) matyti, kad valstybės tarnautojai neturi galimybės teikti prašymo nustatyti naują perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datą, jei per savo profesinę karjerą buvo paaukštinti.

Ar šiuo atveju pagal K-DRG 305b straipsnio 2 dalyje įtvirtintą teisės normą draudžiama įskaityti išdirbtus atitinkamos tarnybos laikotarpius, nėra aišku. Šis klausimas kyla dėl to, kad, jei nebūtų atsižvelgiama į išdirbtus atitinkamos tarnybos laikotarpius, būtų apribojama išdirbtų laikotarpių, kuriuos dabartinis darbdavys turi įskaityti, trukmė. Remiantis šia įstatymo nuostata, išdirbtų atitinkamos tarnybos laikotarpių įskaitymas apribojamas arba jie neįskaitomi, o galimybės iš naujo nustatyti perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datą nesuteikiama.

Pareiškėjas į naująją darbo užmokesčio ir perkėlimo į aukštesnę pakopą sistemą buvo perkeltas paaukštinant, todėl dėl nagrinėjamos teisės normos neturi galimybės prašyti, kad jo perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos data būtų apskaičiuota iš naujo, įskaitant užsienyje išdirbtus atitinkamos tarnybos

laikotarpius. Dėl K-DRG 1994 305b straipsnio 2 dalies jis jau *a priori* neturi tokios galimybės. Pareiškėjas visiškai eliminuojamas iš naujos ar palankesnės perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datos nustatymo sistemos.

[Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio] teismo manymu, su SESV 45 straipsniu ir Reglamento (ES) Nr. 492/2011 7 straipsnio 1 dalimi yra nesuderinama teisės norma, pagal kurią, nustatant darbo užmokesčiui reikšmės turintį ištarnautą laiką, neįskaitomi užsienyje išdirbti atitinkamos tarnybos laikotarpiai, kurie iki tol nebuvo įskaityti, ir dėl to negalima (iš naujo) nustatyti darbo užmokesčiui reikšmės turinčio ištarnauto laiko, nors iš esmės toks įskaitymas teisės aktuose yra numatytas.

Kadangi norint priimti diskrecinį sprendimą dėl paaukštinimo turi būti tenkinamos laiko sąlygos ir pasiektas tam tikras tarnybos metų skaičius (konkrečiu atveju pagal Karintijos žemės valstybės tarnautojų perkėlimo į aukštesnę pakopą, perkėlimo į aukštesnę pakopą dėl ištarnauto laiko ir paaukštinimo taisyklės – 19 arba 25 metai; be to, šie metai skaičiuojami nuo perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datos), įstatymo nuostata, kurioje dėl paaukštinimo fakto nenumatyta galimybės nustatyti naują perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datą, yra susijusi su vyresnio amžiaus tarnautojais. Perkėlimas į kitą tarnybos kategoriją atliekamas atsižvelgiant į perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datą.

Taigi [prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam] teismui kyla ir kitas klausimas – ar naujos pozicijos pagal darbo užmokesčio lentelę nustatymas neįskaitant išdirbtų atitinkamos tarnybos laikotarpių ir nenumatant apskaičiavimo iš naujo galimybės yra diskriminacija ir šiuo atžvilgiu turi būti laikomas prieštaraujančiu Sąjungos teisei. Kadangi paaukštinimas galimas pasiekus tam tikrą tarnybos metų skaičių, tai susiję su vyresnio amžiaus valstybės tarnautojais, kurie yra sistemoje, nesuteikiančioje galimybės įskaityti išdirbtus atitinkamos tarnybos laikotarpius ir nustatyti palankesnę perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datą, taigi tai galėtų būti tiesioginė diskriminacija dėl amžiaus.

Dėl trečiojo prejudicinio klausimo (K-DRG 1994 145 straipsnio 11 dalis)

2019 m. gegužės 8 d. sprendime byloje C-24/17 (EU:C:2019:373) Teisingumo Teismas konstatavo, jog tai, kad laiko atžvilgiu apribojamas privačiąjame sektoriuje išdirbtų atitinkamos tarnybos laikotarpių įskaitymas, nesuderinama su laisvo darbuotojų judėjimo principu pagal SESV 45 straipsnį ir 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 492/2011 dėl laisvo darbuotojų judėjimo Sąjungoje 7 straipsnio 1 dalį. Teisingumo Teismas savo jurisprudenciją patikslino 2019 m. spalio 10 d. sprendime byloje C-703/17 (EU:C:2019:850) ir 2020 m. balandžio 23 d. sprendime byloje C-710/18 (EU:C:2020:299), nurodęs, kad, siekiant užtikrinti laisvą darbuotojų judėjimą, pagal Sąjungos teisę būtina įskaityti ankstesnę tapačią ar lygiavertę patirtį, bet nebūtina įskaityti tiesiog ankstesnės naudingos patirties.

Karintijos žemės teisės aktų leidėjas, remdamasis šia jurisprudencija dėl laisvo darbuotojų judėjimo, iš dalies pakeitė K-DRG 145 straipsnio nuostatas dėl perkėlimo į aukštesnę pakopą atskaitos datos nustatymo (naujos redakcijos įstatymas: *LGBl.* Nr. 81/2021; žr. įstatymo projekto paaškinimus, Nr. 01-VD-LG-370/2020-320). Ši įstatymo nuostata įsigaliojo 2021 m. gruodžio 1 d.

Dabar turi būti įskaitomi visi lygiavertės profesinės veiklos laikotarpiai, jei ta profesinė veikla buvo vykdyta ne Austrijoje (EEE susitarimo susitariančiojoje šalyje arba Sąjungos valstybėje narėje, valstybėje, kurios piliečiai turi tokias pačias kaip Austrijos piliečiai teises užsiimti tam tikra profesija, arba Sąjungos institucijoje ar kitoje tarptautinėje organizacijoje, kurios narė yra Austrija), bet neturi būti įskaitoma lygiavertė profesinė veikla, vykdyta privačiame sektoriuje nacionalinėje teritorijoje. Nacionalinėje teritorijoje vykdytos profesinės veiklos neįskaitymas grindžiamas tuo, kad jai netaikomos Sąjungos teisės nuostatos dėl laisvo judėjimo.

Esama teisinė situacija patenka į Sąjungos teisės taikymo sritį, nes nagrinėjama nacionalinės teisės norma (K-DRG 145 straipsnio 11 dalis) žemės teisės aktų leidėjas priėmė siekdamas įvykdyti laisvo darbuotojų judėjimo reikalavimą pagal SESV 45 straipsnį ir 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 492/2011 7 straipsnio 1 dalį, taip pat remdamasis nurodyta Teisingumo Teismo jurisprudencija.

Klausimas susijęs su Sąjungos teisės aiškinimu, nes taikytinos nacionalinės teisės nuostatos yra teisės normos, kuriomis į nacionalinę teisę buvo perkelti Sąjungos teisės aktai. Taigi šis atvejis yra susijęs su Sąjungos teisės įgyvendinimu pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį, o dėl to, kad Sąjungos teisės aktai buvo perkelti į nacionalinę teisę ir teisės aktų leidėjas K-DRG 145 straipsnio 11 dalimi įstatymą „pritaikė“ prie Sąjungos teisės, – su Chartijos 20 straipsniu. Valstybės narės, įgyvendindamos antrinę Sąjungos teisę, yra saistomos Chartijos.

Teismo manymu, išdirbtų laikotarpių siejamasis veiksnys „ne Austrijoje“, taigi taip pat – šios palankios teisės normos netaikymas Austrijoje išdirbtiems laikotarpiams, siekiant įvykdyti Sąjungos teisės reikalavimus, nurodytus jurisprudencijoje dėl teisės laisvai judėti, negali būti pateisinamas pareiga Sąjungos teisės aktus perkelti į nacionalinę teisę (žr. Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-290/94 [EU:C:1996:265] 29 punktą). Sąjungos teisės aktus perkeltiant į nacionalinę teisę taip pat taikomas objektyvumo principas, kylantis iš Chartijos 20 straipsnyje įtvirtinto lygybės principo, o toks kaip šiuo atveju perkėlimas, teismo manymu, nėra suderinamas su Chartijos 20 straipsniu.

<...>